

ZBORNICA ZA
ARHITEKTURO
IN PROSTOR
SLOVENIJE

KODEKS POKLICNE ETIKE
ČLANOV ZBORNICE ZA
ARHITEKTURO IN PROSTOR
SLOVENIJE (ZAPS)

DOLŽNOSTI ČLANA ZAPS SO, DA

- varuje in izvršuje javni interes,
- deluje zakonito, etično in profesionalno,
- deluje neodvisno,
- strokovno izvaja poklicne naloge za naročnika,
- vzdržuje in razvija svoje poklicno znanje in veščine,
- varuje ugled svojega poklica in zbornice,
- spoštuje pravice drugih,
- pridobiva posle na podlagi svobodne in lojalne konkurence.

I. UVODNE DOLOČBE

1. člen

(1) Kodeks poklicne etike članov ZAPS (v nadaljnjem besedilu: kodeks) določa načela in pravila, po katerih se morajo pri opravljanju poklicnih nalog ravnati pooblaščen arhitekti, pooblaščen krajinski arhitekti in pooblaščen prostorski načrtovalci. Kodeks morajo spoštovati tudi kandidati za pridobitev poklicnega naziva in posamezniki, ki so začasno vpisani v imenik in so poklicno kvalifikacijo pridobili v drugi državi pogodbenici ter želijo v Republiki Sloveniji začasno ali občasno opravljati regulirani poklic, ter prostovoljni in častni člani v delu, ki se ne nanaša na opravljanje poklicnih nalog.

(2) Kodeks vsebuje tudi takšna pravila, katerih kršitev obravnavajo disciplinski organi zbornice.

(3) Obvezno razlago načel in pravil tega kodeksa daje skupščina ZAPS.

2. člen

(1) V tem kodeksu uporabljeni izrazi in kratice imajo naslednji pomen:

- »član ZAPS« je posameznik oziroma posameznica, ki izpolnjuje zakonske pogoje za poklicni naziv pooblaščen arhitekt, pooblaščen krajinski arhitekt ali pooblaščen prostorski načrtovalec, in drugi posameznik, če tako določata zakon ali statut ZAPS,
- »imenik« je imenik pooblaščenih arhitektov, pooblaščenih krajinskih arhitektov in pooblaščenih prostorskih načrtovalcev, ki ga vodi ZAPS.

(2) Za preostale izraze, katerih pomen v tem kodeksu ni posebej opredeljen, se uporablja pomen, kot ga določajo relevantni področni predpisi in splošni akti ZAPS.

(3) V tem kodeksu uporabljeni izrazi, zapisani v slovnični obliki moškega spola, so uporabljeni nevtrarno in veljajo enakovredno ne glede na spol.

II. OBVEZNOSTI V JAVNEM INTERESU

3. člen (Varovanje javnega interesa)

(1) Vsak član ZAPS je dolžan varovati javni interes na področju arhitekture, krajinske arhitekture, urbanizma in prostorskega načrtovanja. Pri izvajanju strokovnih storitev si mora prizadevati za:

- varstvo okolja, ohranjanje narave, varstvo voda, smotrno izkoriščanje naravnih virov ter spoštovanje načel trajnostne gradnje, predvsem v zvezi z rabo energije, varčevanjem z vodo, zmanjšanjem količin odpadkov in škodljivih emisij v celotnem življenjskem ciklu objektov,
- varnost objektov, zagotavljanje zdravja in ugodja,
- dvig kakovosti življenjskega okolja in grajenega prostora,
- varstvo kulturne dediščine in kulturne identitete, skladno umeščanje objektov v prostor, njihovo oblikovanje in estetski videz,
- zagotavljanje uporabnosti, učinkovitosti in kakovosti objektov ter
- spoštovanje načela enakih možnosti.

III. OBVEZNOSTI V INTERESU POKLICA

4. člen (Neodvisnost)

(1) Član ZAPS je pri izvajanju poklicnih nalog dolžan varovati svojo strokovno neodvisnost in se izogibati vsakršnim lastniškim, poslovnim ali drugačnim interesnim povezavam, položajem oziroma ravnanjem, ki bi lahko ogrozili neodvisno opravljanje storitev ali bi pomenili opravljanje storitev v nasprotju z interesi naročnika ali bi lahko negativno vplivali na strokovno presojo oziroma na kvaliteto opravljanja storitev.

5. člen (Profesionalnost)

(1) Član ZAPS je dolžan s svojim delom in vedenjem varovati ugled svojega poklica in ZAPS ter se mora vzdržati vseh nastopanj in ravnanj, ki bi povzročila škodo naročnikom ali tretjim osebam, drugim članom ZAPS ali ZAPS oziroma bi škodila ugledu poklica in ZAPS.

(2) Član ZAPS je zavezan spoštovanju poklicnih dolžnosti, ki mu jih nalagajo zakoni, podzakonski predpisi in pravila stroke. Svoje poklicne naloge mora opravljati zakonito, z dolžno profesionalno skrbnostjo in integriteto, neodvisno, zaupno ter tako, da spoštuje zakonite pravice in interese drugih. Prav tako je dolžan poskrbeti za to, da na tak način delujejo njegovi zaposleni in sodelavci iz sfere njegove odgovornosti.

6. člen (Nezdružljivost)

(1) Član ZAPS svoje poslovne ali javne dejavnosti vodi tako, da ne prihaja v nasprotje s svojimi poklicnimi nalogami ali neodvisnostjo in ugledom poklica. Če član ZAPS opravlja storitve, ki so po tem kodek-

su ali drugem predpisu nezdružljive z opravljanjem poklicnih nalog, mora za čas opravljanja takšnih storitev predlagati izdajo odločbe o mirovanju članstva oziroma zahtevati izbris iz imenika zbornice.

(2) Nezdružljiva s poklicnimi nalogami člana ZAPS sta takšno ravnanje ali opustitev, ki ju kot taka opredeljujejo predpisi, ali pa takšno ravnanje in opustitev, ki bi lahko škodovala ugledu člana ZAPS ali ugledu poklica nasploh, zlasti če bi se to lahko izrazilo kot neustrezen vpliv na neodvisnost pri opravljanju poklicnih nalog, če bi iz tega lahko izhajal privilegiran položaj člana ZAPS, njegovih bližnjih ali drugih članov oziroma sodelavcev, s katerimi je v lastniški, kapitalski ali poslovni povezavi, ali če bi z namenom pridobitve premoženjske koristi za takšne osebe prišlo do zlorabe notranjih informacij, s katerimi se je sam seznanil pri opravljanju poklicnih nalog.

(3) Član ZAPS se poslovno in organizacijsko ne sme povezovati z osebami, ki so bile po uradni dolžnosti izbrisane iz imenika, z namenom, da bi se zaobšle posledice izbrisa iz imenika, in sicer v času trajanja izbrisa, če je to informacijo mogoče pridobiti iz javno dostopnih zbirk podatkov.

7. člen (Stalno poklicno usposabljanje)

(1) Član ZAPS je dolžan sam stalno skrbeti za svojo strokovno usposobljenost, nenehno vzdrževati in razvijati svoje poklicno znanje in veščine, slediti spremembam veljavnih predpisov, standardov in razvoju stroke ter si prizadevati za izboljševanje svojih strokovnih storitev. Dolžan se je tudi stalno poklicno usposabljati v skladu s pravili ZAPS.

8. člen (Nastopanje in predstavljanje)

(1) Član ZAPS sme pri izvajanju poklicnih nalog ter pri poslovnem in javnem nastopanju in predstavljanju uporabljati samo resnične podatke.

(2) Član ZAPS ne sme komunicirati, se promovirati ali predstavljati sebe, svoje dejavnosti ali podatkov na neresničen ali zavajajoč način oziroma na način, ki izkorišča ali blati ugled drugih članov ZAPS. Z vsemi deležniki mora komunicirati strpno in spoštljivo.

(4) Poklicni naziv smejo uporabljati le člani, vpisani v imenik ZAPS; član ZAPS lahko podpisuje in žigosa samo projektno dokumentacijo, ki jo je sam izdelal ali vodil in nadzoroval.

(5) Zloraba zaščitenega poklicnega naziva in identifikacijskih znakov (npr. žiga, izkaznice, certifikata), ki dokazujejo in potrjujejo poklicni naziv, je prepovedana. Član ZAPS mora poskrbeti za varno hrambo identifikacijskih znakov, tako da je onemogočena kakršnakoli nepooblaščen raba. V primeru kraje ali nepooblaščen rabe je o tem dolžan nemudoma obvestiti pristojni organ in ZAPS, v primeru izgube pa ZAPS.

9. člen (Odnos do osebja in mentorstvo)

(1) Član ZAPS je dolžan zagotavljati pravično in ustrezno plačilo svojega osebja, kar vključuje tudi študente, diplomante in kandidate za pridobitev zaščitenega poklicnega naziva.

(2) Član ZAPS je dolžan kolegom in sodelavcem, ki delujejo pri njem, zagotoviti ustrezne delovne pogoje in jim ne sme preprečevati možnosti za izobraževanje, informiranost in strokovni razvoj.

(3) V razmerju med članom in kolegom in sodelavcem, ki deluje pri njem, ne sme biti nobene oblike izkoriščanja in diskriminacije.

(4) Član ZAPS, pri katerem delo opravlja stanovski kolega, le-temu po prenehanju sodelovanja za potrebe predstavitvene mape ne sme odreči uporabe gradiv, pri katerih je ta sodeloval, če je to dopustno glede na vsebino pogodbenega razmerja z naročnikom.

(5) Pridobivanje praktičnih izkušenj kandidata ne sme biti navidezno, temveč mora obsegati temeljito in vsestransko pripravo za pristop k strokovnemu izpitu in za samostojno delo na strokovnem področju, za katerega kandidat pridobiva poklicni naziv. V pisni potrditvi mentorja, da je kandidat pridobil predpisane praktične izkušnje, mora opis vrste pridobljenih izkušenj temeljiti na resničnih dejstvih; podaja takšne izjave je ob izpolnitvi zakonskih in dejanskih pogojev za njeno izdajo obveza mentorja.

10. člen (Kolegialnost)

(1) Član ZAPS se mora do kolegov obnašati spoštljivo, korektno in lojalno.

(2) Če je le mogoče, naj člani medsebojne spore, izhajajoče iz opravljanja dejavnosti, rešujejo sami. Za poravnavo oziroma odločitev v medsebojnem sporu lahko pooblastijo ZAPS.

(3) Član ZAPS s svojimi ravnanji in opustitvami ne sme ne neposredno ne posredno povzročati škode kolegu.

(4) Član ZAPS ne sme zlonamerno in nepošteno kritizirati ali poskušati diskreditirati dela drugega kolega. Vsak član ZAPS si mora prizadevati za objektivno ocenjevanje del drugih kolegov in njihovih ustvarjalnih dosežkov.

(5) Če k članu ZAPS pristopi naročnik z željo po sodelovanju pri projektu ali drugem strokovnem delu, pa ima isti naročnik že sklenjen dogovor z drugim članom ZAPS za isti projekt, delo ali storitve in je član s tem seznanjen oziroma se lahko s tem seznaniti na podlagi običajnega poizvedovanja, mora o tem dejstvu obvestiti člana, ki je z naročnikom že v takšnem poslovnem razmerju.

(6) Če za to niso izpolnjeni pogoji po zakonu, tem kodeksu ali pisnem dogovoru, član ZAPS ne sme prevzeti in izvedbo naročila za isti projekt, delo ali storitve v zvezi s tem projektom, ki ga po veljavnem pisnem dogovoru z naročnikom že opravlja drugi član, razen če se le-ta s tem izrecno strinja.

11. člen (Konkurenca)

(1) Član ZAPS naj posle na trgu pridobiva na podlagi svobodne in lojalne konkurence, ki temelji izključno na kakovosti njegovega dela, njegovem znanju, izkušnjah, referencah in poslovni zanesljivosti.

(2) Za nelojalno konkurenco poleg dejanj, ki jih kot takšna opredeljujejo področni predpisi, veljajo zlasti naslednja ravnanja:

- celotno ali delno odpovedovanje honorarju za opravljeno delo (razen izjemoma z odobritvijo ZAPS);
- ponujanje brezplačnih storitev, nagrad ali drugih podobnih spodbud, katerih sprejem bi stranko zavezoval ali spodbudil k sklenitvi pogodbe s članom za opravo posla;
- ponujanje idejnih rešitev ob ponudbi oziroma ob predračunu za opravo posla, če za ta dela ni predviden ustrezen honorar za vloženo delo;
- dejanja, usmerjena v preprečevanje, prekinitev ali oteževanje poslovnega razmerja med naročnikom in drugim članom.

12. člen (Avtorske pravice)

(1) Član ZAPS mora spoštovati materialne in moralne avtorske pravice drugih avtorjev na njihovih avtorskih delih v skladu z Zakonom o avtorski in sorodnih pravicah in tem kodeksom.

(2) Član ZAPS mora drugega člana ZAPS, ki je avtor prvotne rešitve ali je kot soavtor v večji meri prispeval k nastanku avtorskega dela, imenovati kot soavtorja pri načrtih, javnih natečajih, objavah v strokovni literaturi, medijih itd. ter priznati in priznavati njegov dejanski avtorski prispevek k stvaritvi dela v ustreznem deležu, razen če je drugi član izrecno izjavil, da ne želi biti naveden kot soavtor predstavljenih ali prvotnih rešitev.

(3) Kadar je bilo avtorsko delo ustvarjeno ob sodelovanju dveh ali več oseb, pripada vsem soavtorjem nedeljiva avtorska pravica na tem delu, zato odločanje o uporabi takega dela pripada nerazdelno vsem soavtorjem skupaj, v kolikor med njimi ni dosežen drugačen dogovor.

(4) Član ZAPS pri projektiranju v času do zgraditve objekta ne sme poseči v materialne avtorske pravice tretjih oseb na že obstoječih avtorskih stvaritvah (npr. načrtih), in sicer ne s povzemanjem tujih avtorskih stvaritev v lastno stvaritev in ne kako drugače, če nanj ali na naročnika, za katerega naj bi delo opravil, niso bile prenesene ustrezne materialne avtorske pravice iz 22. člena Zakona o avtorski in sorodnih pravicah na način, kot ga določa ta zakon. Sprejem ponudbe oziroma prevzem naročila v izvedbo v nasprotju s to zapovedjo je član ZAPS dolžan odkloniti.

(5) Član ZAPS je dolžan pred začetkom projektiranja predelave že zgrajenega objekta, nagrajenega na javnem natečaju ali z uveljavljeno mednarodno, nacionalno ali drugo strokovno nagrado ali uvrščenega na varovalni seznam kakovostnih realizacij pri ZAPS, pridobiti soglasje prvotnega avtorja k predelavi tega objekta, razen če se je prvotni avtor v razmerju do naročnika pravici do podaje soglasja k predelavi zgrajenega objekta izrecno odpovedal ali pa je na naročnika prenesel materialno avtorsko pravico predelave na načrtih. V primeru, da ne gre za varovano realizacijo iz prejšnjega stavka, je član ZAPS pred začetkom projektiranja predelave že zgrajenega objekta o nameravani predelavi tega objekta dolžan obvesti avtorja prvotne rešitve oziroma ZAPS, če prvotni avtor ni znan ali običajno dosegljiv na podlagi podatkov prvotne projektne dokumentacije, imenika in drugih podatkov ZAPS.

(6) Objekt iz prejšnjih dveh odstavkov pomeni stavbo, gradbeni inženirski objekt ali drugi gradbeni poseg, narejen z gradbenimi, zaključnimi gradbenimi ali inštalacijskimi deli, sestavljen iz gradbenih proizvodov, proizvodov ali naravnih materialov, skupaj s trajno vgrajenimi inštalacijami in napravami v objektu, ki so namenjene njegovemu delovanju.

IV. OBVEZNOSTI DO NAROČNIKA

13. člen (Spoštovanje potreb naročnika)

(1) Član ZAPS je neodvisen in nepristranski svetovalec svojega naročnika ter v okviru pisnega dogovora zastopa in ščiti njegove interese. Član ZAPS mora delovati v korist naročnika in v skladu s profesionalno skrbnostjo uresničevati njegove želje in potrebe ter izvrševati dogovorjene obveznosti.

(2) Član ZAPS je dolžan ob sklenitvi pisnega dogovora naročnika seznaniti z dejstvom, da mora delovati v skladu z veljavnimi predpisi, tem kodeksom in drugimi splošnimi akti ZAPS. Zavrniti mora tiste naročnikove zahteve, ki so v nasprotju z veljavnimi predpisi, tem kodeksom in drugimi splošnimi akti ZAPS.

(3) Razmerje med članom ZAPS in naročnikom je zaupne narave. Član ZAPS ne sme razkrivati podatkov o naročniku oziroma vsebini posla tretjim osebam oziroma jih uporabiti za svojo korist.

14. člen (Konflikt interesov v razmerju do naročnika)

(1) Član ZAPS ne sme prevzeti v izvedbo storitev, če je to glede na njegov status prepovedano s področnimi predpisi ali če je projekt ocenjeval kot član ocenjevalne komisije.

(2) V primeru že obstoječega ali pričakovanega konflikta interesov, ki bi lahko povzročil okrnitev neodvisnosti delovanja ali nezdržljivost vloge člana ZAPS v razmerju do naročnika, mora član ZAPS s tem takoj seznaniti naročnika in mu razkriti vse okoliščine primera. Če mu naročnik dovoli nadaljevati s poslom, mora član ZAPS zagotoviti neodvisnost svojega delovanja in odločitev ter zagotoviti odpravo nezdržljivosti svojega položaja.

15. člen (Prevzem posla)

(1) Član ZAPS opravlja svoje delo v okviru svojih pooblastil. Odkloniti mora opravo posla, če za njegovo

izvedbo nima ustreznega znanja oziroma ustreznih kadrovskih, finančnih ali tehničnih možnosti. Kadar je to potrebno, je dolžan zagotoviti ustrezno multidisciplinarno sestavo projektne skupine.

(2) Član ZAPS, ki je prevzel posel, je dolžan organizirati in usklajevati delo vseh svojih sodelavcev in podizvajalcev, ki sodelujejo pri izvedbi posla.

(3) Član ZAPS je dolžan ob sprejemu posla skleniti pisni dogovor, ki jasno in nedvoumno opredeljuje pogodbeno razmerje, predvsem obseg dela, obveznosti obeh strank, honorar, morebitne omejitve odgovornosti in rok za opravo storitve.

16. člen (Izvedba posla)

(1) Član ZAPS mora prevzeti posel izvrševati v skladu s pisnim dogovorom, tekoče in brez zamud.

(2) Član ZAPS je dolžan naročnika tekoče in v pisni obliki obveščati o vseh dejstvih, ki bi lahko vplivala na predvideni obseg, potek, kakovost ali vrednost njegovega dela.

(3) Član ZAPS mora naročniku sproti omogočati vpogled v rešitve in obseg opravljenega dela. Pred začetkom izvedbe nove faze dela mora od naročnika zahtevati sprotno in pravočasno potrditev že opravljenih faz dela.

(4) Po opravi posla mora član ZAPS naročniku vrniti vse dokumente in drugo, kar je naročnikova last.

(5) Član ZAPS se mora nemudoma pisno odzvati na pripombe ali pritožbe naročnika na njegovo delo in poskušati z dodatnimi pojasnili ali usklajevanjem urediti nastalo situacijo. Pripombe in pritožbe mora obravnavati resno, vljudno, razumevajoče in v razumnih časovnih okvirih.

17. člen (Zaračunavanje storitev)

(1) Edino nadomestilo, ki ga član ZAPS prejme za opravljeno delo, je honorar. Član ZAPS zaradi pridobitve ali ohranitve posla ne sme prejemati ali dajati podkupnin, provizij ali si zase ali koga drugega zagotoviti kakšne druge nedovoljene koristi.

(2) Član ZAPS pri določitvi in izračunu honorarja za svoje delo upošteva pravila stroke in priporočila ZAPS za izračun cene projektantskih storitev.

(3) Delo člana ZAPS mora biti v pisnem dogovoru specificirano in ovrednoteno ločeno od drugih storitev, ki jih ne bo opravil sam (strokovno delo inženirjev in konzultantov, svetovanje, inženiring itd.).

V. OBVEZNOSTI DO ZAPS

18. člen (Člani in ZAPS)

(1) Vsak član ZAPS je v razmerju do ZAPS zavezan:

- podpirati ZAPS pri izvajanju njenih nalog,
- ravnati v skladu s sklepi organov ZAPS,
- upoštevati obvezna navodila za ravnanje članov ZAPS, ki jih v skladu z zakonom in splošnimi akti ZAPS sprejmejo organi ZAPS,
- v 15 dneh po nastanku spremembe osebnih podatkov, ki so po zakonu obvezna sestavina vpisa v imenik, spremembo teh podatkov sporočiti zbornici,
- posredovati podatke zbornici ali dovoliti vpogled v dokumente zaradi preveritve izpolnjevanja dolžnosti spoštovanja kodeksa in drugih splošnih aktov ZAPS,
- se ravnati po pravnomočnem sklepu disciplinskega organa in ga spoštovati,
- v 8 dneh po pravnomočnosti odločbe o izbrisu, pravnomočnosti sodne odločbe, s katero je izrečen varnostni ukrep prepovedi opravljanja poklica, ali pravnomočnosti odločbe o izbrisu iz imenika v disciplinskem postopku zbornici vrniti identifikacijske znake,
- se kot priča ali izvedenec odzvati na vabilo disciplinskih organov ZAPS in v postopku posredovati resnične podatke,
- redno in vestno izpolnjevati svoje dolžnosti v zvezi s svojo izvolitvijo v organe ali delovna telesa ZAPS,
- v roku plačevati predpisane članarine, dajatve in druge obveznosti do ZAPS.

(2) Član ZAPS je poleg obveznosti iz prejšnjega odstavka dolžan zbornici omogočiti tudi izvajanje rednega, izrednega in obnovitvenega strokovnega nadzora nad svojim delom in nadzora nad stalnim poklicnim usposabljanjem.

(3) Če član ZAPS opravlja poklicne naloge v gospodarski družbi kot delojemalec, mora delodajalca seznaniti s svojimi obveznostmi po tem kodeksu.

(4) Funkcionar ZAPS svojega položaja v organih ZAPS ne sme izrabiti za pridobitev posla, za vplivanje na svobodno odločitev naročnika pri izbiri izvajalca ali za siceršnjo premoženjsko korist, ki bi izvirala iz njegovega privilegiranega položaja.

VI. PREHODNA IN KONČNA DOLOČBA

19. člen

(1) Z dnem začetka veljave tega kodeksa preneha veljati Kodeks poklicne etike arhitektov, krajinskih arhitektov in prostorskih načrtovalcev (Uradni list RS, št. 6/2005).

(2) Ta kodeks začne veljati naslednji dan po objavi na spletni strani ZAPS.

Na podlagi 27. člena Statuta ZAPS je skupščina ZAPS ta kodeks sprejela na 46. seji, v Ljubljani, dne 16. 5. 2018. Datum objave: 2. julij 2018.

Aleš Prijon l.r.
Predsednik Zbornice za arhitekturo in prostor
Slovenije

Zbornica za arhitekturo
in prostor Slovenije
Vegova 8
1000 Ljubljana
Tel:+386 (0)1 24 20 670
E-naslov: zaps@zaps.si
Spletna stran: www.zaps.si